

Toetsbeleid 2020 – 2021

VAKCOLLEGE
HELMOND

**VOOR DE VAKMENSEN
VAN MORGEN!**

Inleiding

In dit document zijn de uitgangspunten en afspraken m.b.t. toetsing en herkansing beschreven voor leerlingen, ouders en docenten.

De afspraken voor toetsing voor leerlingen en ouders wordt gepubliceerd op de website van het Vakcollege Helmond en jaarlijks door de mentoren onder de aandacht gebracht van leerlingen en ouder (mentoruur en ouderavond).

Het toetsbeleid voor docenten wordt gepubliceerd op V-Teams en wordt jaarlijks door de afdelingsleider in het team onder de aandacht gebracht. Tijdens het eerste sectieoverleg wordt het door de sectieleiders besproken.

Het omschreven beleid is bindend. Indien het toetsbeleid niet correct wordt nageleefd dan hebben zowel leerlingen, ouders als medewerkers het recht hier bezwaar tegen te maken bij de schoolleiding. In eerste instantie bij de afdelingsleider, in tweede instantie bij de directeur van de school. Jaarlijks wordt het toetsbeleid vastgesteld in de DMR. De afspraken worden voor de bovenbouw ook opgenomen in het examenreglement. Wijzigingen van het beleid zijn alleen mogelijk na goedkeuring van de schoolleiding en instemming van de DMR.

Toekomstbeeld

Het onderwijs op de OMO Scholengroep Helmond is voortdurend in ontwikkeling. Er wordt steeds meer gestreefd naar maatwerk, gedifferentieerd en gepersonaliseerd werken. Dit zijn ook ambities uit het schoolplan. Deze ontwikkeling heeft ook gevolgen voor de manier en de frequentie van toetsen. Er zijn ontwikkelingen om meer formatief te toetsen en het aantal summatieve toetsen verder terug te dringen. Dat wil zeggen dat het huidige toetsbeleid ook de komende jaren ter discussie zal staan. De onderwijswerkgroep van het Vakcollege zal zich hier komend schooljaar in verdiepen. Er zal ook een actualisatie van toetsen met RTTI (zie begrippenlijst) worden aangeboden aan het team.

RTTI is een hulpmiddel voor docenten om toetsen samen te stellen en te evalueren. RTTI is ook om hulpmiddel om leerlingen te helpen goed te kijken naar hun leerresultaten (toetsen) en biedt leerlingen ook hulp bij leren.

Rob Aarts

Directeur

Toetsbeleid

Voor het Vakcollege Helmond is toetsing een belangrijk onderdeel van het onderwijsleerproces. Het is het eindpunt en beginpunt van een (deel van het) onderwijsleerprogramma. Daarbij zegt het resultaat iets over het leerproces waarin de leerling en tevens de docent een belangrijke rol spelen.

We staan voor kwalitatief goede toetsing die aansluit bij het niveau van de leerling. Belangrijk is de aandacht voor het toetsproces. Hiermee bedoelen we het moment van construeren van een toets tot het evalueren van de toets. Dit is de verantwoordelijkheid van een sectie. De sectie kan daarbij gebruikmaken van RTTI.

Op het Vakcollege Helmond werken we vanuit een positieve benadering. Naast het gemeten resultaat staat vooral het proces (voorbereiding, wijze van leren en zelfreflectie) van de toetsing centraal.

Docenten en schoolleiding gaan regelmatig (kwaliteitscyclus) in gesprek over toetsing en resultaten. De risicoanalyse na elke periode is een belangrijk hulpmiddel in de kwaliteitscyclus.

Van leerlingen mag een docent een positieve houding verwachten met betrekking tot hun eigen leerproces. Regelmatig de stof bestuderen, opgegeven huiswerk maken en reflectie op de gemaakte toetsen is een vereiste.

Regelmaat en rust zijn belangrijke voorwaarden voor een goed onderwijsproces en het behalen van goede resultaten. Er wordt dan ook kritisch gekeken naar een juiste spreiding van onderwijsactiviteiten en toetsing voor leerlingen en medewerkers om een positief leerproces te bevorderen.

Het Vakcollege Helmond hanteert de volgende uitgangspunten:

1. We hechten grote waarde aan een goed begeleidingsproces. We maken daarbij als hulpmiddel gebruik van o.a. de leerstrategieën RTTI. Dit is een taak van de vakdocent, de mentor en de afdelingsleiding;
2. We begeleiden op basis van kansen en mogelijkheden;
3. Leerlingen worden goed en tijdig (minimaal 5 lesdagen van tevoren) geïnformeerd over de inhoud van de toets, toetsvorm en weging van de toets;
4. Een toets is een verzamelnaam voor diverse vormen van toetsing zoals: proefwerken, overhoringen, mondelingen, presentaties, werkstukken, verslagen en praktische vaardigheden toetsen.
5. Nabespreking van de resultaten is een essentieel onderdeel van het toetsproces. Leerlingen hebben recht op inzage van de opgaven en eigen antwoorden;
6. Ouders worden snel geïnformeerd over de studievoortgang van hun kind. Daar waar nodig worden ouders betrokken bij het studieproces van de leerling. Magister is een belangrijk eerste informatiemiddel maar daar waar nodig wordt direct contact gezocht.
7. Rapportcijfers en cijfers van toetsen worden geëvalueerd en indien gewenst geanalyseerd:
 - a. Jaarlijks wordt er OSH-breed een kwaliteitsverslag gemaakt en besproken;
 - b. Periodiek maakt de afdelingsleider een risicoanalyse die wordt besproken in het team.
8. Normen worden alleen aangepast als na analyse in de sectie (eventueel in overleg met de schoolleiding) blijkt dat de toetsing niet betrouwbaar en valide is;
9. Iedere sectie werkt met een vakwerkplan met daarin opgenomen een PTD (programma van toetsing en doorstroom). Dit PTD is nog in ontwikkeling tot aug. 2021. De jaarplanning is als volgt:
 - a. Er wordt gewerkt in drie periodes (examenjaar twee periodes)
 - b. Voor toetsing in de periodes geldt dat er niet meer dan vijf toetsen mogen worden afgenomen per week en niet meer dan twee op één dag.
 - c. Een periode eindigt met een toetsweek, gevolgd door een maatwerkweek
 - d. Een maatwerkweek is een week waarin aangepaste onderwijstijden gelden en waarin onderwijsprogramma's worden afgerond en verschillende activiteiten zoals excursies worden gepland.
10. M.b.t. toetsing kan een docent/sectie na toestemming van de afdelingsleider toetsen toevoegen.

11. In leerjaar 1 geldt dat er in de eerste drie weken van het schooljaar binnen de vakken aandacht wordt besteed aan leervaardigheden. De eerste week zal er geen huiswerk worden opgegeven. In week twee geven alleen de kernvakken Nederlands, Engels en wiskunde huiswerk op. Na week 2 kan door elk vak huiswerk worden opgegeven.

De ouders en leerlingen vinden een uitwerking van dit beleid in de afspraken m.b.t. toetsing. Dit wordt jaarlijks aan de leerlingen toegestuurd. Daarnaast worden voor elke toetsweek de toetsregels gemaild aan de leerlingen. De afspraken worden ook opgenomen in het leerlingenstatuut, de website, het examenreglement, het programma voor toetsing en doorstroom en het programma voor toetsing en afsluiting. (PTA voor de bovenbouw).

M.b.t. de uitgangspunten gelden de volgende afspraken:

Voor de toets

1. Uiterlijk 5 werkdagen voor de toets is de leerstof en toetsvorm bekend bij de leerling.
2. We nemen 5 dagen voor de toetsweek geen toetsen meer af m.u.v. voorbereidingsvrije toetsen.
3. Werkstukken, presentaties e.d. worden ruim op tijd bekend gemaakt aan leerlingen. Voor de leerling is duidelijk wat en hoe beoordeeld wordt.
4. De inleverperiode van werkstukken en verslagen is een week voor een toetsweek of in de maatwerkweek.
5. Bij toetsen wordt uiterlijk de les voor de toets een vraagmoment of diagnostisch moment aangeboden. (dit kan zowel mondeling als schriftelijk)
6. Elke toets wordt voor afname besproken met een sectiegenoot.
7. Voor afname is de normering (aantal punten per vraag) en het correctiemodel van de toets bekend binnen de sectie.
8. Er wordt gewerkt met de weging 1, 2 of 3 per toets.
9. Het middelen van een aantal toetsen tot één toetscijfer is niet toegestaan.
10. Een toets is onderscheidend van de toets uit het vorige leerjaar.
11. Indien nodig zijn er twee (of meerdere) versies van dezelfde toets.
12. De docent past de inhoud van een toets aan indien de leerstof niet is afgerond. Daarover communiceert de docent met de leerlingen, sectiegenoten en afdelingsleider.
13. Per vak in parallelgroepen wordt eenzelfde aantal toetsen en overhoringen met een soortgelijke inhoud afgenomen.

Tijdens de toets

1. Bij ziekte van de docent wordt, in overleg met de afdelingsleider, bekeken of de toets kan worden afgenomen door een waarnemer. Indien de toets niet door kan gaan plant de docent, in overleg met de afdelingsleider, een moment waarop de toets wordt gemaakt.
2. De docent/surveillant zorgt voor rust tijdens de toets en bewaakt de tijd.
3. De docent/surveillant meldt (een vermoeden van) fraude bij de afdelingsleider.

Na de toets

1. De correctie van de toets wordt binnen 10 werkdagen uitgevoerd en de resultaten zijn ingevoerd in Magister. (Voor toetsen in een toetsweek kan een kortere correctietijd gelden i.v.m. rapportvergaderingen)
2. Voor toetsingsvormen als werkstukken en verslagen geldt een termijn van 15 werkdagen.
3. Resultaten worden beoordeeld met cijfers van 1 /m 10. Cijfers worden afgerond op één decimaal.
4. Om pedagogische redenen wordt in leerjaar 1 en 2 geen rapportcijfer lager dan 4 gegeven.
5. Toetsresultaten worden geëvalueerd door docenten/secties. Toetsresultaten worden indien nodig geanalyseerd. Daarbij wordt desgewenst gebruik gemaakt van de rekenmodule RTTI
6. Een toets wordt in de les nabesproken. Hierbij heeft de leerling recht op inzage van opgaven en eigen antwoorden.
7. Zorg, als de leerling en/of ouder daarom verzoekt, voor materiaal waarmee thuis verder gewerkt kan worden. Dit kan bijvoorbeeld door studieopdrachten die lijken op de toetsvragen. De afdelingsleider kan besluiten de toets mee te geven indien dit in het belang is van het leerproces van de leerling.

8. Spreek een leerling aan die een onvoldoende heeft gehaald. Bij een tweede onvoldoende < 5 overlegt de vakdocent met de mentor/afdelingsleider.
9. Bij fraude gelden de volgende regelingen
 - a. Fraude wordt gemeld bij de afdelingsleider.
 - b. Bij fraude (zulks ter beoordeling aan de afdelingsleider) wordt een 1 geschreven. Maar bij fraude bij een PTA-toets (in de bovenbouw), worden de regels gevolgd zoals beschreven in het examenreglement en neemt de examencommissie een besluit over de te nemen maatregel.
Indien er in de betreffende periode een herkansingsmogelijkheid bestaat dan mag deze worden ingezet en vervalt de herkansingsmogelijkheid voor andere vakken.
10. De docent vraagt de leerlingen hoe zij de resultaten willen ontvangen. Lees resultaten niet voor in de klas en open Magister niet voor de hele klas.

Herkansingen

Algemeen

Een leerling krijgt gedurende een schoolloopbaan meerdere toetsen. Het aantal toetsen per periode en een leerjaar is zo opgebouwd dat een leerling voldoende mogelijkheden heeft om tot een voldoende beoordeling te komen.

Soms is het zinvol een leerling een extra kans of extra kansen te geven. Dit kan na een toets, een toetsweek of een onderwijsperiode zijn. Een leerling krijgt dan de mogelijkheid een eerder gescoord resultaat te verbeteren. Op het Vakcollege gaan we daarbij uit van de volgende uitgangspunten:

1. Een herkansing maakt deel uit van het onderwijsleerproces.
2. De herkansing heeft betrekking op de herkansbare toetsen uit het betreffende leerjaar van de leerling.
3. Een herkansing is maatwerk. Per leerjaar en afdeling kan een afwijkende regeling worden gehanteerd. De herkansingsregeling hoort recht te doen aan de leerfase en het niveau van de leerling.
4. De schoolleiding kan besluiten af te wijken van het herkansingsbeleid (werkwijze) als de situatie daarom vraagt.
5. Na de herkansing telt het hoogste resultaat.

Werkwijze

- a. M.b.t. de schoolexamens en het centraal eindexamen geldt te allen tijde het examenreglement.
- b. Leerlingen in de bovenbouw hebben in totaal drie herkansingsmogelijkheden; één voor schoolexamens in leerjaar drie. Deze herkansing wordt vóór de zomervakantie afgenomen. En twee herkansingen in leerjaar 4; één steeds na elk van de twee periodes. Indien de kandidaat in leerjaar drie geen gebruik maakt van de herkansing, dan kan hij die herkansing toevoegen aan de herkansingsmogelijkheid van periode één of twee in leerjaar vier.
- c. In de andere leerjaren wordt maatwerk geleverd. Dit gaat in overleg met de afdelingsleider en de betrokken docent/sectie.
- d. Herkansingen (en inhaalwerk) worden op een vast moment in de week (vrijdagmiddag) gepland. Herkansingen voor de praktijkvakken, worden afgesproken met de vakdocent.

Toetsafspraken voor de leerling

1. We werken op school met drie periodes. Elke periode wordt afgesloten met een toetsweek.
2. Buiten de toetsweek worden niet meer dan 5 toetsen per week gegeven. Er geldt een maximum van 2 toetsen per dag.
3. Vijf schooldagen voor de toetsweek nemen we geen toetsen meer af. Alleen voorbereidingsvrije toetsen zijn toegestaan. Werkstukken en verslagen mogen ook ingeleverd worden.
4. Je docent vertelt uiterlijk vijf schooldagen voor de toets welke stof je moet leren en dit wordt ook in Magister gezet.
5. Je toets wordt tijdig nagekeken en het cijfer wordt ingevoerd in Magister. (Uiterlijk 10 werkdagen voor een toets en 15 werkdagen voor een opdracht of werkstuk).
6. De docent bespreekt de toets met je na, zodat je kunt zien wat je goed en wat je fout hebt gedaan.
7. Een gemiste toets wordt zo snel mogelijk ingehaald tijdens het inhaalmoment op vrijdagmiddag.
8. Als je fraudeert (bijv. afkijken) bij een toets wordt dit gemeld bij de afdelingsleider. Deze beslist welke maatregel wordt genomen. Je ouders worden altijd op de hoogte gebracht van de fraude.
9. Als je het niet eens bent met je beoordeling dan kun je bezwaar maken bij je afdelingsleider.

Regels voor toetsweken en PTA-toetsen (schoolexamens)

Hieronder staan alle regels op een rijtje die gelden tijdens de toetsweek en ook voor PTA-toetsen (bovenbouw) buiten de toetsweek om.

Lees ze goed en houd je eraan!

1. Je krijgt tijdens toetsweken en schoolexamens géén verlof. Uitzonderingen moeten bij de afdelingsleider worden aangevraagd.
2. Als je ziek bent belt je ouder/verzorger dagelijks tussen 08:00-08:30 uur naar school (0492-792020) om je ziek te melden. Bij ziekte of andere geldige afwezigheid, moet de gemiste toets zo spoedig mogelijk worden ingehaald. (Vast inhaalmoment op vrijdagmiddag)
3. Je zet je tas in je kluisje of voor in het lokaal.
4. Je mag geen mobiele telefoons, horloges, koptelefoon (oortjes) e.d. bij je hebben. Telefoons moeten uitgeschakeld zijn en deze stop je in de telefoontas. Horloges moeten in je tas of in je kluisje.
5. Je legt op tafel alleen een pen(nen), potlood en de toegestane hulpmiddelen (géén etui!).
6. Als je vóór de beschikbare tijd klaar bent dan moet je (stil) lezen/studeren. Zorg voor een leesboek of een boek van een ander vak. Je legt dit gesloten naast je tafel.
7. Je mag geen hulpmiddelen aan elkaar uitlenen tijdens een toets.
8. Als je te laat komt, blijft de eindtijd gelijk: na 15 minuten mag je het lokaal niet meer in. Bij kijk- en luistertoetsen word je na aanvang van de toets niet meer toegelaten tot de toets.
9. Voor leerlingen uit de bovenbouw geldt ook het examenreglement.

Begrippenlijst

Overhoring	Een overhoring is toetsing die aantoonbaar minder stof en voorbereidingstijd vraagt.
Toets	Met een toets bedoelen we toetsing van een grotere hoeveelheid stof die meer voorbereidingstijd vraagt.
Toetsing	Kan in vele vormen bijv.: een presentatie, werkstuk, voordracht, groepswerk, practica, repetitie, proefwerk enz.
Onderbouw	Benaming voor leerjaar 1 en 2.
Bovenbouw	Benaming voor leerjaar 3 en 4.
PTD	Programma van toetsing en doorstroom. In dit programma staat de inhoud, de planning en de weging van de toetsing per vak van de onderbouw. Ook in klas 3 voor vakken waar geen PTA voor geldt, of vakken die zowel PTA-toetsen als toetsen uit het PTD hebben.
PTA	Programma van toetsing en afsluiting. In dit programma staat de inhoud, de planning en de weging van de toetsing per vak van de bovenbouw. Het PTA wordt jaarlijks voor 1 oktober vastgesteld en naar de inspectie verzonden.
Examenreglement	Hierin staan de regels m.b.t. examinering in de bovenbouw (schoolexamens en centraal examens) beschreven. Het examenreglement wordt jaarlijks voor 1 oktober vastgesteld en naar de inspectie verzonden.
RTTI	<p>Dit is een hulpmiddel bij het samenstellen, analyseren en bespreken van toetsen. Het geeft leerlingen en docenten inzicht in de leerprestaties en ontwikkeling van de leerling. RTTI kent vier soorten vragen die iets zeggen over de cognitieve niveaus van de leerling:</p> <ol style="list-style-type: none">1. R = vragen die kunnen worden beantwoord op basis van reproductie. De leerling hoeft zelf niets wezenlijks toe te voegen aan het geleerde.2. T1 = vragen die gericht zijn op het toepassen van de leerstof in vergelijkbare situaties als de geoefende situaties.3. T2 = vragen die gericht zijn op het toepassen van de leerstof in nieuwe situaties.4. I = vragen en opdrachten waarbij een bredere inbreng van de leerling wordt verwacht. De leerling moet zelf de context en de methode construeren om tot een antwoord te komen. <p>Met behulp van RTTI is het mogelijk vast te stellen op welke onderdelen een leerling leerproblemen ondervindt. Daarop kan dan gericht begeleiding worden aangeboden.</p>

Bijlage

Leerling-analyse van de toets

Naam:

Klas:

Mentor:

Stap 1

Analyse van de hele toets

Bekijk de toets in zijn geheel: Heb je	Ja/ Nee	Zo ja, hoe voorkom en verbeter je dit?
Veel dezelfde soort fouten gemaakt		
Veel fouten in bepaalde onderdelen van de stof		
Een aantal vragen niet kunnen maken?		
Te weinig tijd gehad		

Stap 2

Compact verbeterplan

Kijk naar je toetsresultaat in het geheel	Ja/ Nee/ Deels	Zo ja, hoe voorkom en verbeter je dit?
Heb je meegedaan in de les?		
Heb je al je huiswerk gemaakt en geleerd?		
Wist je van tevoren dat de toets er zo uit zou zien?		
Was je planning in orde?		
Heb je veel dezelfde soort fouten gemaakt?		

Stap 3

Bekijk je fouten Heb je...	Ja/ Nee	Zo nee, hoe ga je dit bereiken?	Hoe?	Wanneer?	Met behulp van wie?	Wanneer ben je tevreden?
		Wat?				
Helder welk deel van de stof je alsnog moet stampen?						
Helder welk (soort) vragen je nog moet oefenen?						
Helder hoe je inzicht gaat krijgen voor dat deel van de stof?						

